

Художньо - меморіальний музей О.О.Осмьоркіна

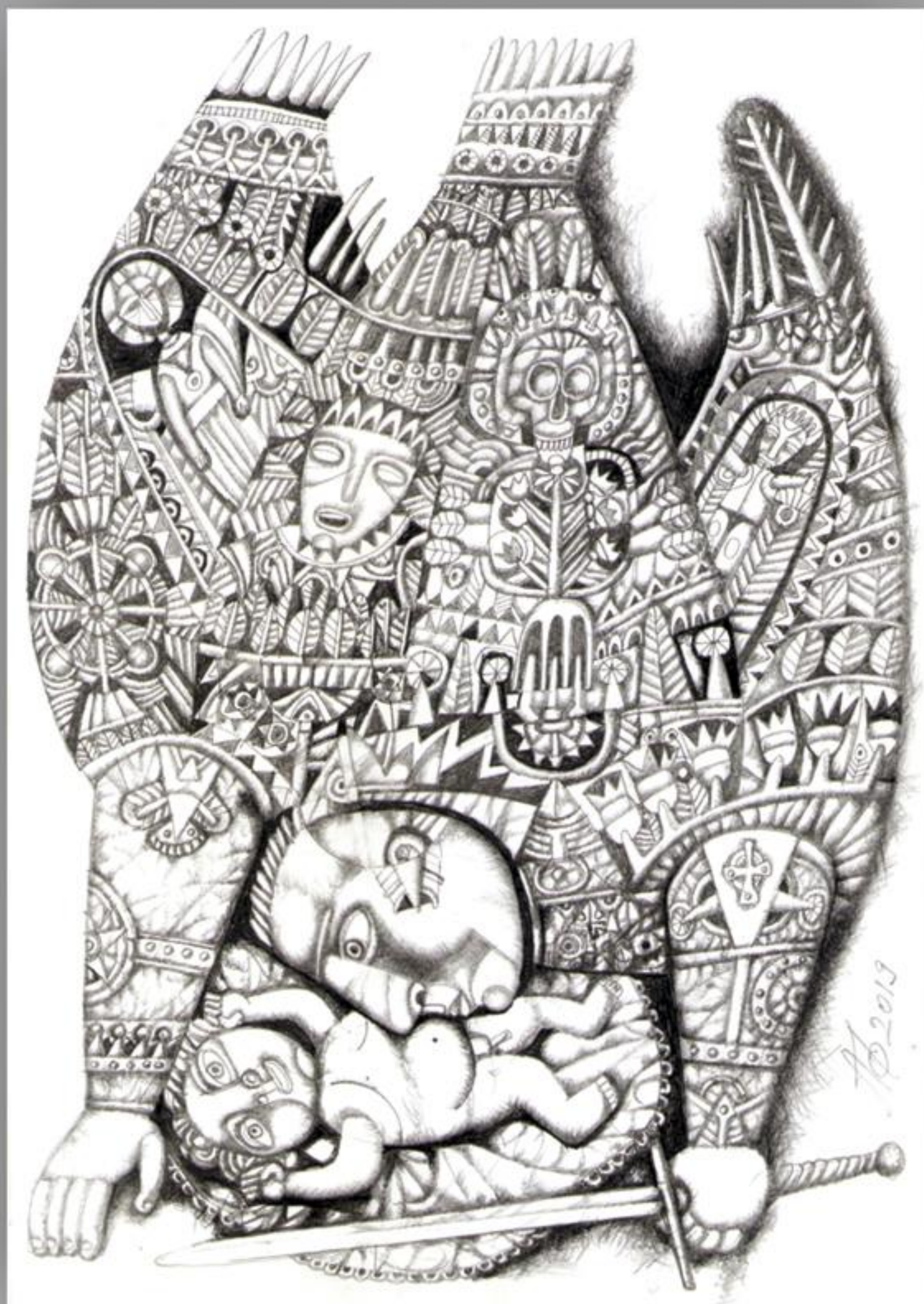

*Лауреати обласної премії
у сфері образотворчого мистецтва
та мистецтвознавства
імені Олександра Осмьоркіна*

*Життєва
Сила творчості*
**Федора
Лагна**

Поцілунок. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
Поцелуйі. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21
Kiss. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

**Лагно
Федір
Федорович**

Життєва сила творчості Федора Лагна

«Фрагменти вітальності & мортальності» - саме так називається серія графічних творів, що складає експозицію виставки «Життєва сила творчості Федора Лагна». 28 малюнків, виконаних простим графітним олівцем у 2019 році, переданих митцем до колекції художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна «Сучасне українське образотворче мистецтво», образно передають особливості історії та побуту сучасності, означені художником кордонами життя і смерті. Хоча чому лише сучасності? Короткі оповіді-притчі, почерпнуті Федором Лагном з повсякденності та викладені в формі графічних образів на окремих аркушах паперу, могли б бути доречними і в епоху середньовіччя, і в часи ренесансу чи класицизму. Адже стиль - це лише зміна одягу, відображення через формотворчість соціальних відносин, притаманних тому чи іншому часу, а основоположні істини життя і смерті, таємного та очевидного залишаються незмінними, як його «Сторінки з Біблії», де Адам і Єва будуть вічно нагадувати людині про втрачений рай. Сам художник свого часу під час інтерв'ю мистецтвознавця, заслуженого журналіста України Броніслава Куманського, опублікованого 2019 року в газеті «Народне слово» в статті «Федір Лагно: філософія самодостатності», зауважує: «Я не можу визначити, у якому стилі працюю. Оскільки про стиль не думаю взагалі. Стиль можна вигадати і натягнути на нього вербальну сітку. Головне ж – рефлексія глядача щодо побаченого. Художник, його роботи, це своєрідний тест не тільки професійної, а й інтелектуальної зрілості. Робота не може приховати відсутність чи наявність цих складових, коли глядач сам на сам з твоїм твором». Лагно Федір Федорович народився 24 лютого 1956 року в селищі Олександрівка Кіровоградської області, де нині живе і творчо працює. Мистецьку освіту отримав у Харківському державному художньо-промисловому інституті, нині Харківська державна академія дизайну і мистецтв, в 1983 році. Є членом Національної Спілки художників

України, двічі лауреатом обласної премії у сфері образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна в номінації «новітні спрямування» у 2011 та 2019 роках. Учасник всеукраїнських та міжнародних художніх виставок. Його твори зберігаються в Музеї мистецтв та художньо-меморіальному музеї О.О.Осмьоркіна в місті Кропивницькому, численних приватних колекціях в Україні та за кордоном. Живописець та графік, який сам себе означає – вільний художник. Свої пріоритети визначає так: «Постійний пошук, самовдосконалення, бажання вчитися протягом всього життя, пізнавати світ емпіричним шляхом в усіх його проявах, іншими словами – не давати мізкам спати. Це одна зі складових, яка може допомогти капіталізувати ТАЛАНТ. Одним з навігаторів у цьому сенсі є інтернет. Багатий масив цікавої і корисної інформації, а також як ефективний ресурс, він допомагає мені в цьому сенсі. Кіно, зокрема артхауз, цікава публіцистика, філософські праці, недочитана класика – все це є в необмеженій кількості. Не лінився, бери і вчись. Чим я і займаюсь». Основою творчості Федора Лагна, її кореневою системою, плацдармом художніх пошуків, на мою думку, є графічне мистецтво у всіх його проявах. Саме тут беруть початок форми його естетичних та мистецьких уподобань. Творчі композиції Федора Лагна із серії «Фрагменти вітальності & мортальності» - це своєрідний великий похід від біблійного до космічного через повсякденне. «Ревнощі», «Випадок на ковзанці», «Розчарування», «Свідки» - сторінки дослідження гріховного і праведного, викладеного в формі гри. Спостереження дитячих забавок в композиції «Дочки-матері» і серйозне осмислення дійсності через «Запах свободи» - грані одного погляду на світ художника та філософа Федора Лагна. «Коли я розмірковую над сенсом творчості, то перш за все, маю на увазі свободу, - говорить Федір Федорович. - Митець – творча індивідуальність, яка сублимує в собі світогляд, філософію життя, моральний і духовний досвід, знання і технічний багаж. Він самодостатній у мультикультурному просторі». «Збитий льотчик», «Останній рейс», «Пантеон» і «Мадон з дитиною» - їхні герої неначе іграшки в руках

Долі і Бога. Вони – це ми, це все про нас, про кожного окремо і про ЛЮДИНУ взагалі. Образи реальні і переконливі своєю декоративністю та деталізованою знаковістю особистісної мови митця, який кожним сюжетом наголошує на нетривкості існування, звертаючи увагу на важливість миттєвостей, які в композиціях Федора Лагна постають неконтрольованими, неочікуваними, хаотичними системами перетворень, де смерть відіграє означення закінчення і початку життя - шляху зі смугою перешкод у вигляді випадковостей та наслідків будь-яких рішень. І ось на наших очах висока філософія та тиха іронія, питання сенсу життя і смерті перетворюються на пошук можливостей стабільного існування. Форми реалізації мети народжують традицію, яка в кінцевому результаті трансформується на примарний фетиш. І тоді вироджується «Династія», а спільне життя в «Будинку на околиці» стає вимушеним терпінням в дотриманні колись значимих правил. Художника взагалі дивує відсутність у суспільстві розуміння фактору смерті як складової частини життя. Можливо, саме тому любов і пристрасть, кохання і ворожнеча виступають в його композиціях як єдине ціле. Чи є гедонізм без сексуальності та закоханості? Є! – промовляє малюнок художника – наприклад, Сон. А можливо його «Гедоністи» - це лише кепкування з нашого безсилля, ліні та відсутності бажань чи прикраси щодо наших так і не реалізованих зусиль? Любов, як єдність душевної противаги, Кохання, як пуансон і матриця - фактори єднання в процесі народження і в той же час передвісники смерті. Чоловік і жінка вражені стрілою Амура в творі «Затемнення». На перший погляд, звична стереотипна гротескна схема любовної пригоди. Але у Федора Лагна стріла не ілюзорна. Вона змінює життя двох людей, ламає звичний стан речей, можливо змушує вбити минуле заради невідомого майбутнього і саме тому на її кінці крапля крові. Тож, знов «вітальність» і «мортальність», від яких не відмежуватися і які не можливо розділити чи віднести до категорій гарного чи поганого, доброго чи злого, бо вони закладені самою природою як стимули руху життя. Саме вони народжують одночасність страху і подиву, розчарування й захоплення, поклику душі

і плоті – явищ, що викликають більше питань, ніж відповідей, спонукаючи до дивної «Меланхолії», яскраво відтвореної неспокійним олівцем художника. А ще для митця є важливими такі поняття, як: Гармонія, яку він трактує через глибинний взаємозв'язок фрагментів і деталей, та Краса, що виступає, як ефемерне, відносне явище, залежне від людського сприйняття, як поняття, існуюче в межах конструкції світобудови людського мозку. Всі ці грані підсвідомого та нашарування хитросплетінь думок та відчуттів, і складають творчу ауру графічної серії «Фрагменти вітальності & мортальності», яку, на мій погляд, можна розглядати як своєрідну філософську декларацію митця, що яскраво творчо проявляється в сфері монументального мистецтва, станкового живопису та книжкової ілюстрації.

*Андрій Надєждін, мистецтвознавець,
заслужений художник України
провідний науковий співробітник
художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна*

Художник Федір Лагно. Фото Ігоря Демчука

БУДИНОК НА ОКОЛИЦІ

2019

Будинок на околиці. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
Дом на окраине. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21
House on the outskirts. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Випадок на ковзанці. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Случай на катке. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Incident on the skating-rink. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Гедоністи. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Гедонисты. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Hedonists. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Дача. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Дача. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Summer cottage. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

ДИНАСТІЯ

Династія. 2019. Папір, друк. 29,5x21

Династія. 2019. Бумага, печать. 29,5x21

Dynasty. 2019. Printing on paper. 29,5x21

Дівчина з купідонами. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
Девушка с купидонами. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21
Girl with cupids. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

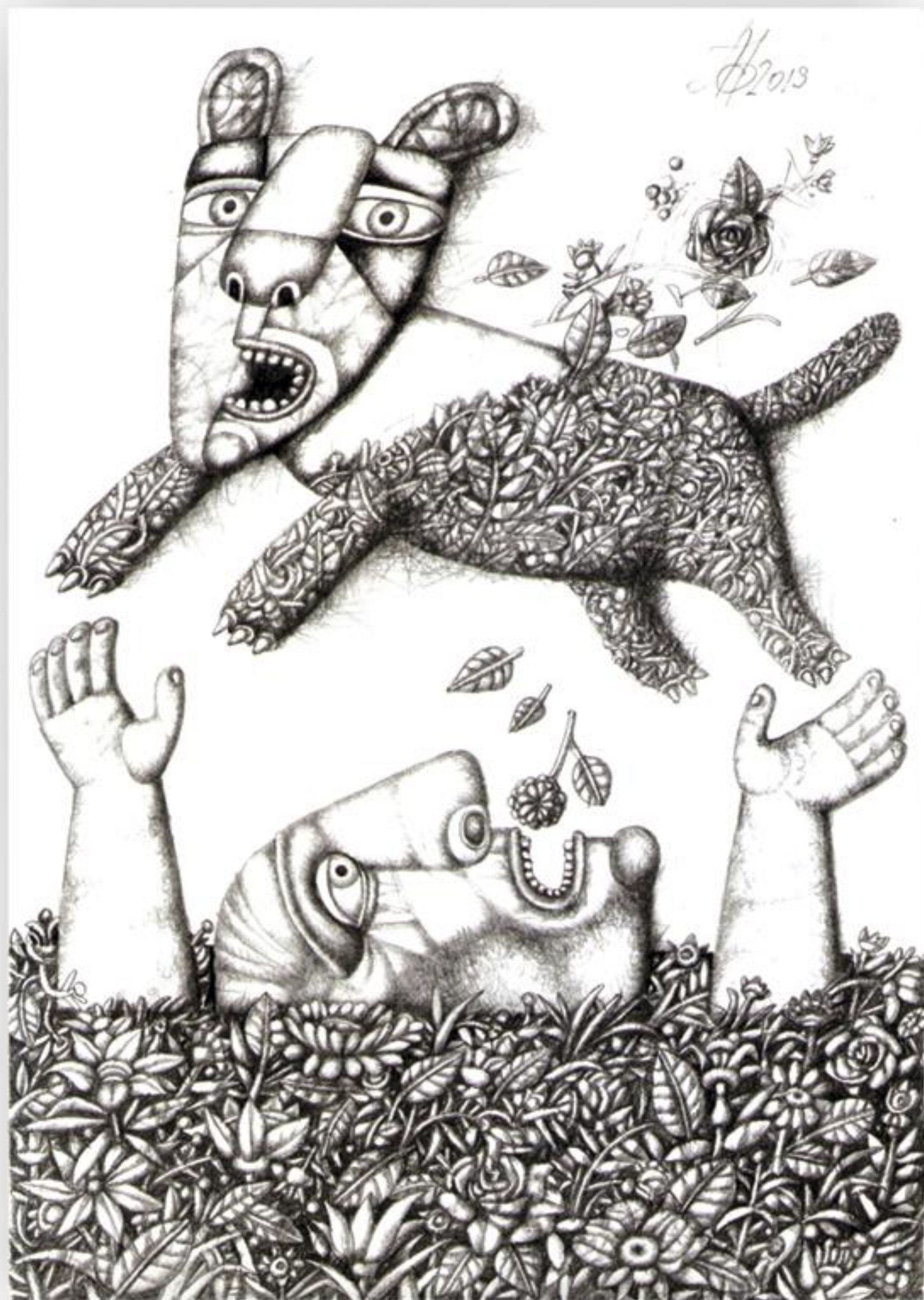

Дочки-матері. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Дочки-матері. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Playing house. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Запах свободы. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Запах свободы. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Smell of freedom. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Затемнення. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
Затмение. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21
Eclipse. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Збитий льотчик. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Сбитый летчик. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Pilot who was shot down. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Мадон з дитиною. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Мадон с ребенком. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Madon and Child. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Меланхолія. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Меланхолія. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Melancholy. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

АФ 2013

МУХА

Муха. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Муха. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Fly. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Муха це-це. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Муха це-це. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Tsetse fly. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

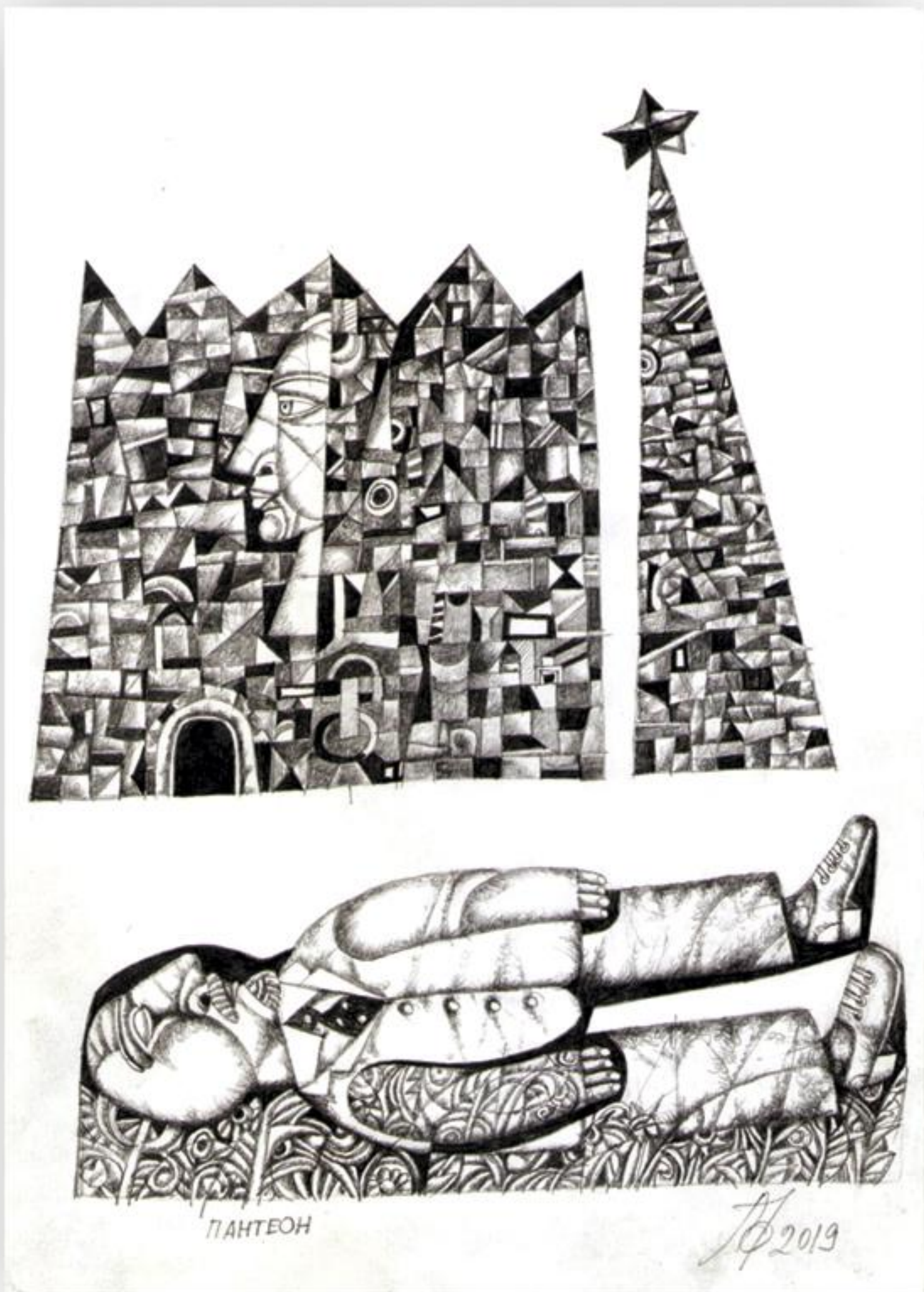

Останній рейс. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Последний рейс. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

The last flight. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Пантеон. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Пантеон. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Pantheon. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Пошепки на вухо. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Шепотом на ухо. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Whispering in the ear. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

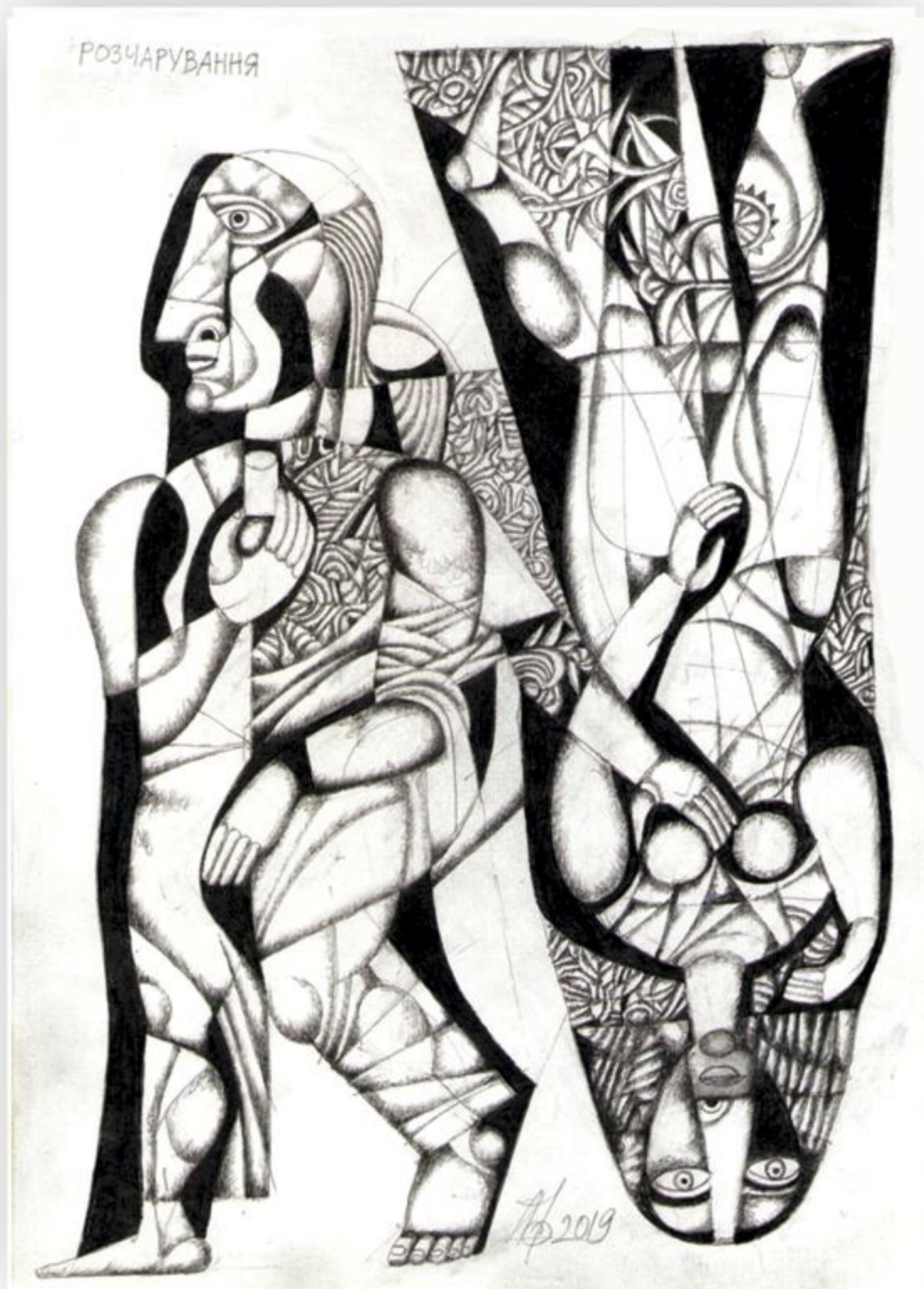

Ревнощі. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Ревность. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Jealousy. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Розчарування. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
Разочарование. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21
Disappointment. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Свідки. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Свидетели. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Witnesses. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Свято наближається. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Праздник приближается. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Holiday is coming. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Ф.Кафка «Перетворення». 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Ф.Кафка «Превращение». 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

F. Kafka. The Metamorphosis. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Хазяїн. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Хозяин. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Host. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Щасливі миті її короткого життя. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Счастливые мгновения ее короткой жизни. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Happy moments of her short life. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

Лагно Федор Федорович

Родился 24 февраля 1956 в поселке Александровка Кировоградской обл. Окончил Харьковский государственный художественно-промышленный институт, сейчас Харьковская государственная академия дизайна и искусств (1983). Член Национального Союза художников Украины (1992). Живописец, график. Лауреат областной премии в области изобразительного искусства и искусствоведения имени Александра Осмеркина в номинации «новейшие направления» (2011, 2019). Участник всеукраинских и международных художественных выставок. Произведения имеются в собраниях Музея искусств и художественно-мемориального музея А.А.Осмеркина (г. Кропивницкий), многочисленных частных коллекциях в Украине и за рубежом. Области творческой деятельности - монументальное искусство, станковая живопись, графика, книжная иллюстрация. В произведениях прослеживается увлечение пластикой вещей, на их основе художник строит композиционные фантазмагории жизни. Характерным для художника является обращение к традициям западноевропейского модернизма, американского абстракционизма и трансавангарда.

Під час вручення обласної премії в сфері образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осмеркіна 15 грудня 2011 р. На знімку: кандидат мистецтвознавства Олена Кириченко, голова Кировоградської обласної ради Микола Ковальчук, члени НСХУ Любов Кир'янова та Федір Лагно

Lahno Fedir Fedorovych

Was born on February 24, 1956, in the town settlement Oleksandrivka, Kirovohrad obl. Graduated from Kharkiv State Art and Industrial Institute, now Kharkiv State Academy of Design and Arts (1983).

A member of the National Union of Artists of Ukraine (1992). A painter, graphic artist.

A laureate of the Regional Award in Fine Art and Study of Art named after Oleksandr Osmerkin in the nomination "modern tendencies" (2011, 2019).

A member of all-Ukrainian and international art exhibitions.

Works are kept in the Museum of Arts and O.O.Osmerkin Art-Memorial Museum (Kropyvnytskyi), many private collections in Ukraine and abroad.

Creative work areas – monumental art, painting, graphic art, book illustration. Interest in plastics of things can be traced in the works. On that basis, the artist builds compositional phantasmagoria of life. The artist's work can be characterized by the appeal to traditions of Western European modernism, American abstract art, and transavantgarde.

Директор департаменту культури, туризму та культурної спадщини Кіровоградської облдержадміністрації Валентина Животовська вручає художнику Федору Лагню обласну премію в сфері образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна в номінації «новітні спрямування» 6 грудня 2019 р.

*Науково-мистецьке музейне видання
Каталог «Життєва сила творчості Федора Лагна»
із серії каталогів
«Лауреати обласної премії в сфері образотворчого
мистецтва і мистецтвознавства імені Олександра Осмьоркіна».*

*Премія заснована Кіровоградською обласною радою в 2005р.,
присуджується у трьох номінаціях:
«національна традиція», «новітні спрямування»,
«мистецтвознавство та історія мистецтв»,
вручається в художньо-меморіальному музеї О.О.Осмьоркіна
щорічно 8 грудня в день народження митця.*

*У виданні представлена серія графічних творів
«Фрагменти вітальності & мортальності», передана до фондів
художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна автором -
членом Національної Спілки художників України,
двічі лауреатом премії Федором Лагном у 2020 році.*

*На першій сторінці обкладинки:
Федір Лагно. Сторінки з Біблії. 2019. Папір, олівець. 29,5x21
на останній:
Федір Лагно. Сублімована казка. 2019. Папір, олівець. 29,5x21*

*Автор вступної статті, упорядник, дизайн - заслужений художник України,
мистецтвознавець, провідний науковий співробітник Андрій Надеждін.
Переклад англійською мовою - головний зберігач фондів Ангеліна Самохвал.*

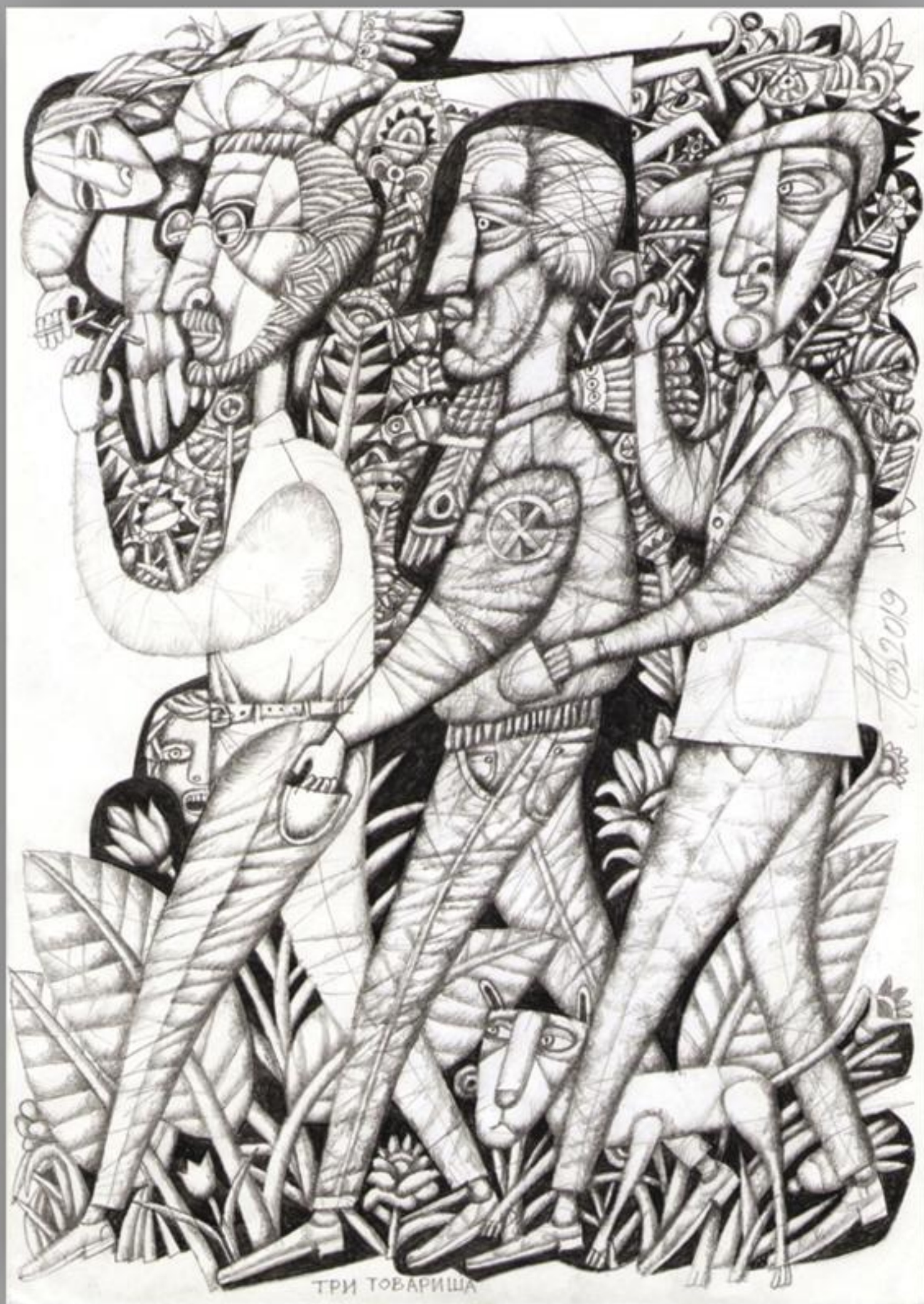
*Затверджено на засіданні науково-методичної ради
художньо-меморіального музею О.О.Осмьоркіна
(Протокол №4 від 12.02.2021р.)*

© Художньо-меморіальний музей О.О.Осмьоркіна

Кропивницький - 2021 рік

Наклад 50 прим.

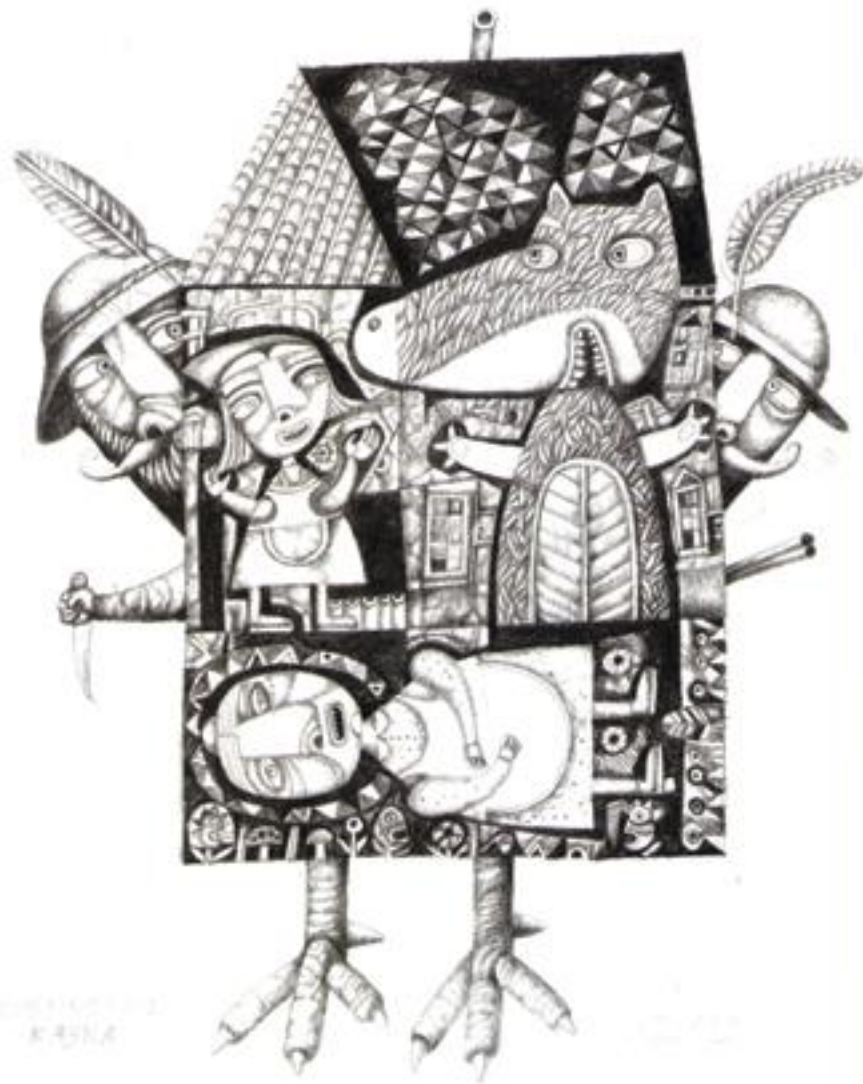

Три товарища. 2019. Папір, олівець. 29,5x21

Три товарища. 2019. Бумага, карандаш. 29,5x21

Three friends. 2019. Pencil on paper. 29,5x21

D. H. 1978

D. H. 1978